

HỆ NHÚNG

Ngô Lam Trung

Bộ môn Kỹ thuật Máy tính

Viện CNTT&TT- ĐHBK HN

Chương 3: Ghép nối ngoại vi

2.1 Ghép nối cổng vào ra song song

2.2 Ghép nối ngắt ngoại

2.3 Ghép nối nút bấm, bàn phím

Ghép nối cổng vào ra song song

- 8051 có 4 cổng vào ra GPIO (mỗi cổng 8 bit): P0, P1, P2, P3
- Sau khi reset, các cổng ở chế độ mặc định là cổng ra (output)
- Để các cổng/chân làm việc ở chế độ cổng/chân vào (input) phải tiến hành ghi các bit 1 ra các cổng/chân tương ứng
 - Ví dụ: `MOV P1,#0FF`; Cổng 1 thành cổng vào
`SETB P1.0` ; Chân P1.0 làm chân vào
`MOV P1,#03` ; Chân P1.0 và P1.1 làm chân vào
; các chân còn lại làm chân ra

Xuất dữ liệu ra cổng/chân

■ Xuất dữ liệu ra cổng ra

MOV tên_cổng, giá trị

• Ví dụ:

✓ MOV P1, #55h

■ Xuất dữ liệu ra từng chân

• Đưa chân cổng lên mức cao:

SETB bit

Ví dụ: SETB P1.0

• Đưa chân cổng xuống mức thấp:

CLR bit

Ví dụ: CLR P1.0

Đọc dữ liệu từ cổng vào

- Bước 1: Thiết lập cổng làm việc ở chế độ input
- Bước 2: Đọc dữ liệu từ chân cổng

Ví dụ:

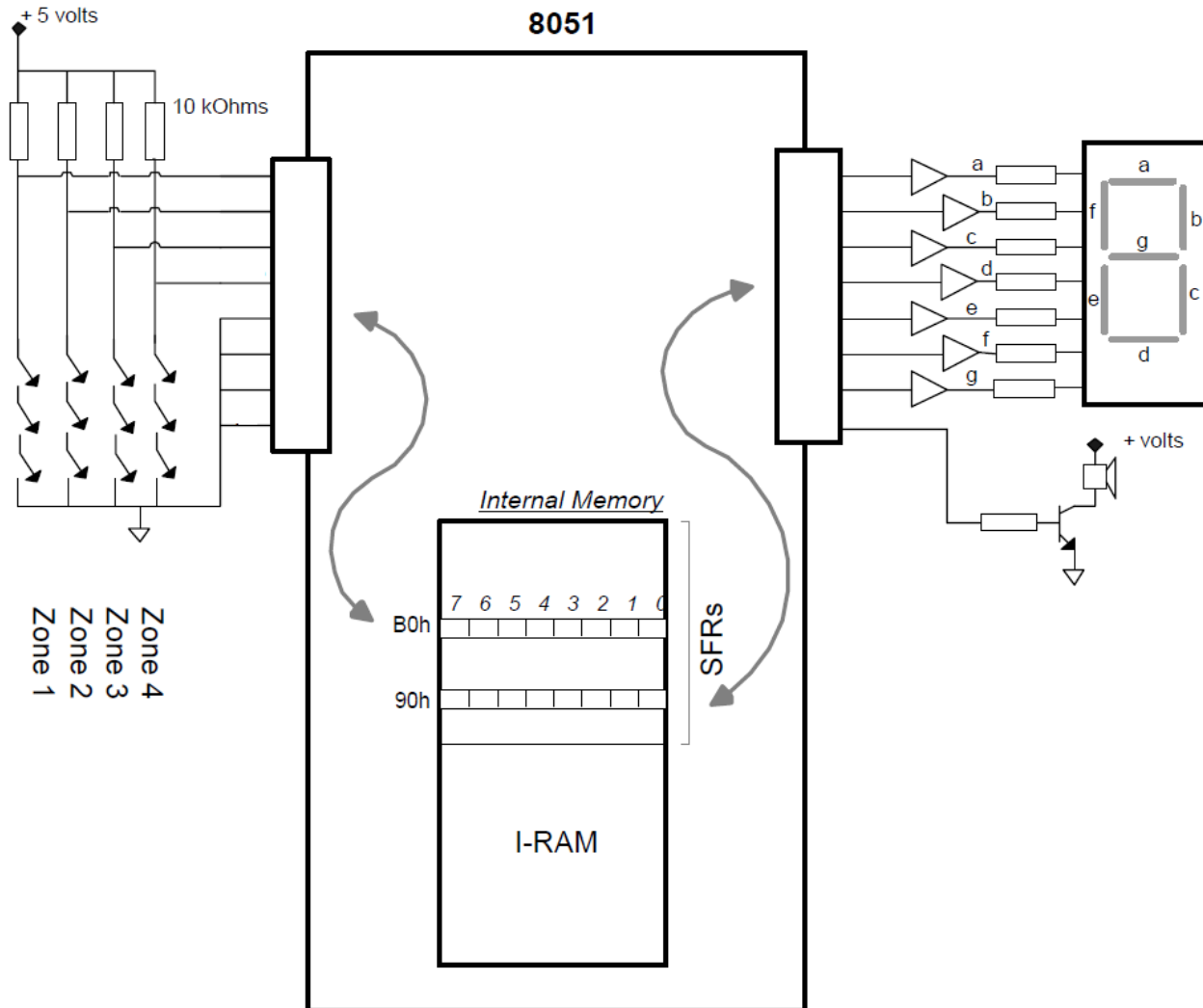
```
MOV      P1, #0FFh
```

```
MOV      A, P1 ; Đọc giá trị tại  
           ; cổng P1, lưu vào A
```

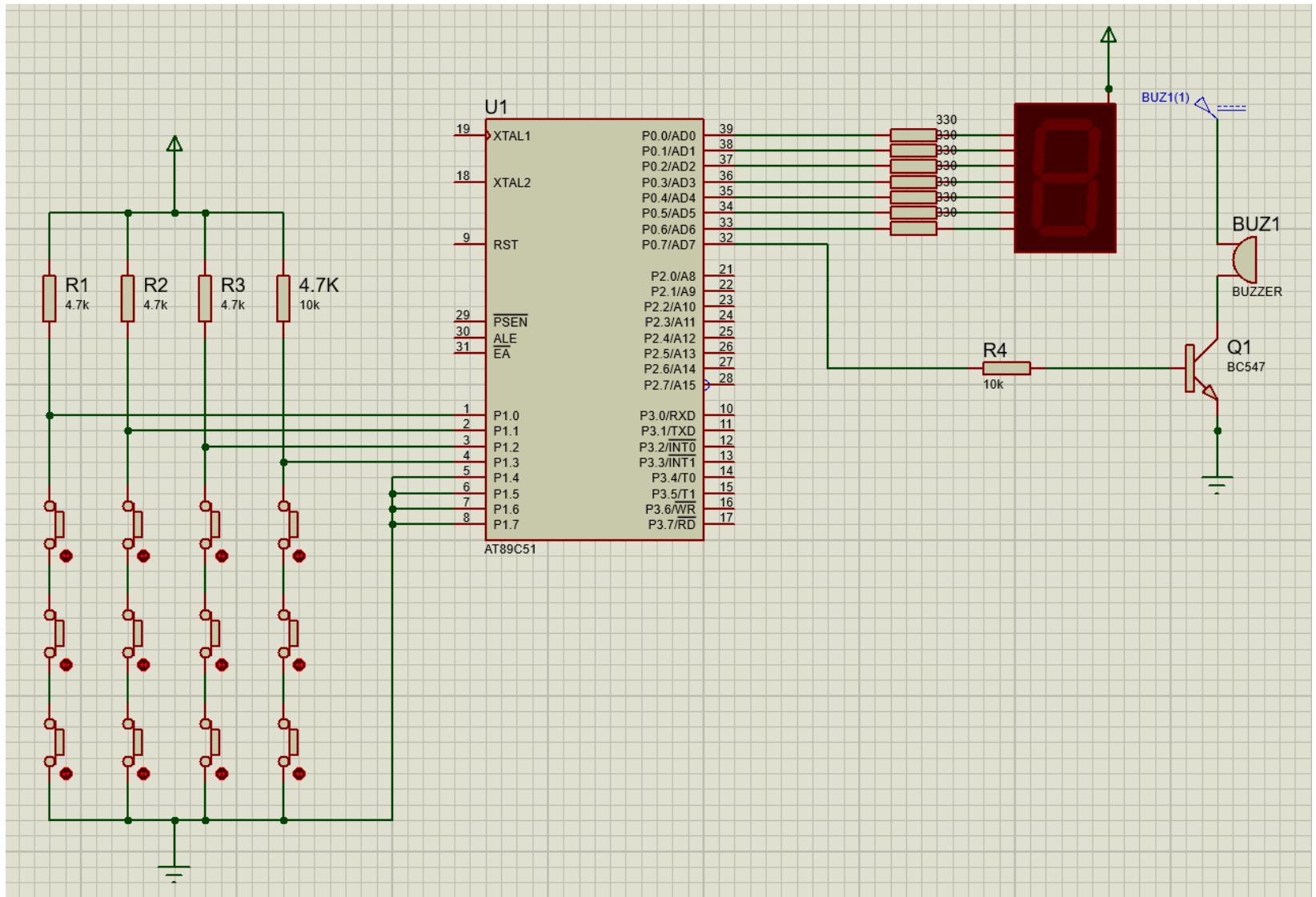
```
MOV      P2, A ; Xuất ra cổng P2
```

- Thiết kế mạch phát hiện đột nhập dùng công tắc đóng/mở
 - Nhà có 4 khu vực, mỗi khu vực có 3 công tắc lắp nối tiếp.
 - Tủ trung tâm lắp 1 chuông báo động, và một đèn LED 7 thanh báo vị trí khu vực phát hiện đột nhập

Sơ đồ khối

Mach Proteus

Code version 1: phát hiện đột nhập

ORG 0000h

MOV P1, #0ffh ;set P1 as input

MOV P0, #00 ;initialize P0

POLL:

MOV A, P1 ;read sensors

CJNE A, #00h, ALARM ;fire alarm if detected

LJMP POLL ;otherwise polling sensor

ALARM:

SETB P0.7 ;turn on buzzer

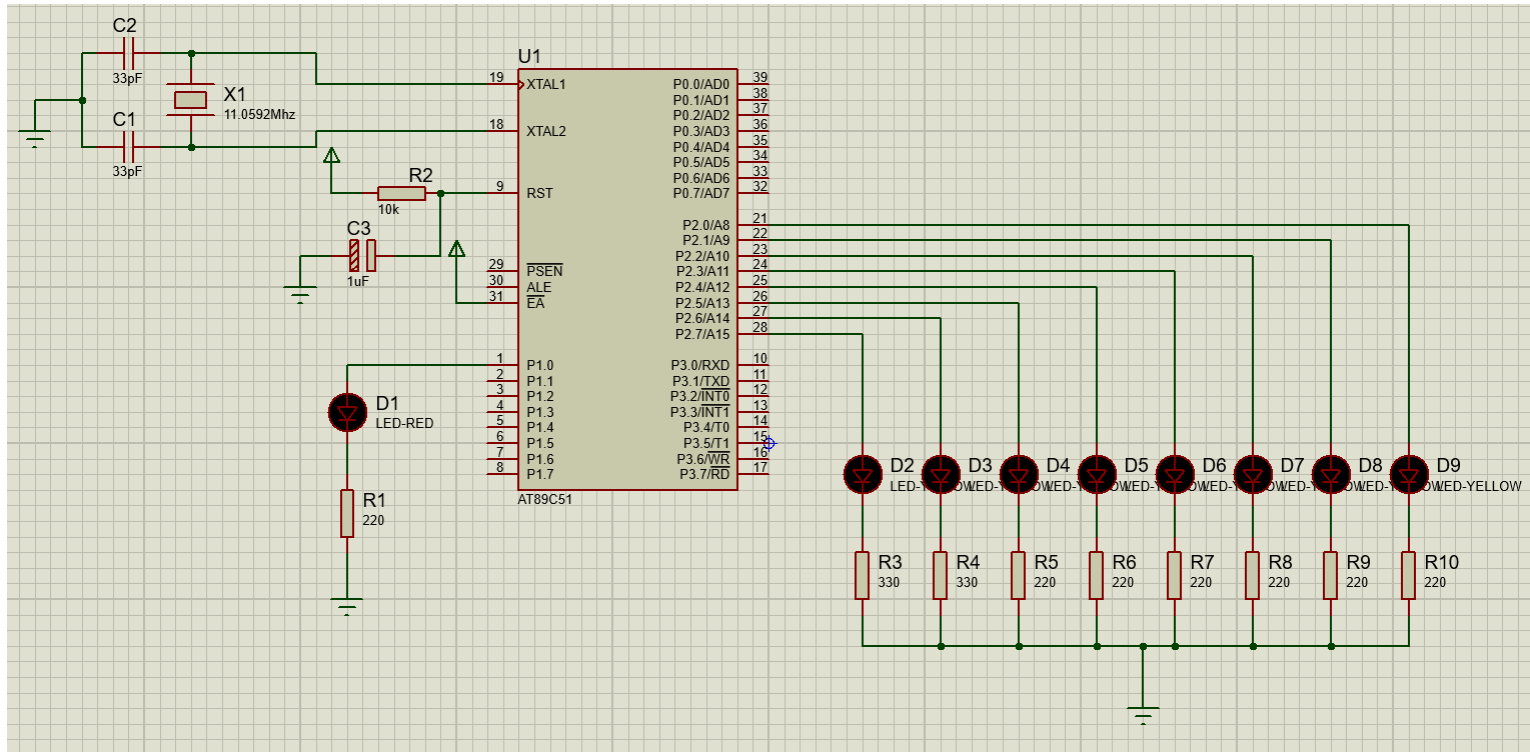
END_LOOP:

LJMP END_LOOP ;final endless loop

END

Bài tập: Hiển thị vị trí có đột nhập

- Lập trình cho dãy đèn LED sáng lần từ trái sang phải

Code version 1: Delay 1ms routine

ONE_MILLI_SUB:

PUSH 07h ; save R7 to stack

MOV R7, #250d ;

LOOP_1_MILLI: ; loops 250 times

NOP ; two NOPs

NOP ;

DJNZ R7, LOOP_1_MILLI ; loop until zero

POP 07h ; restore R7

RET ; return to caller

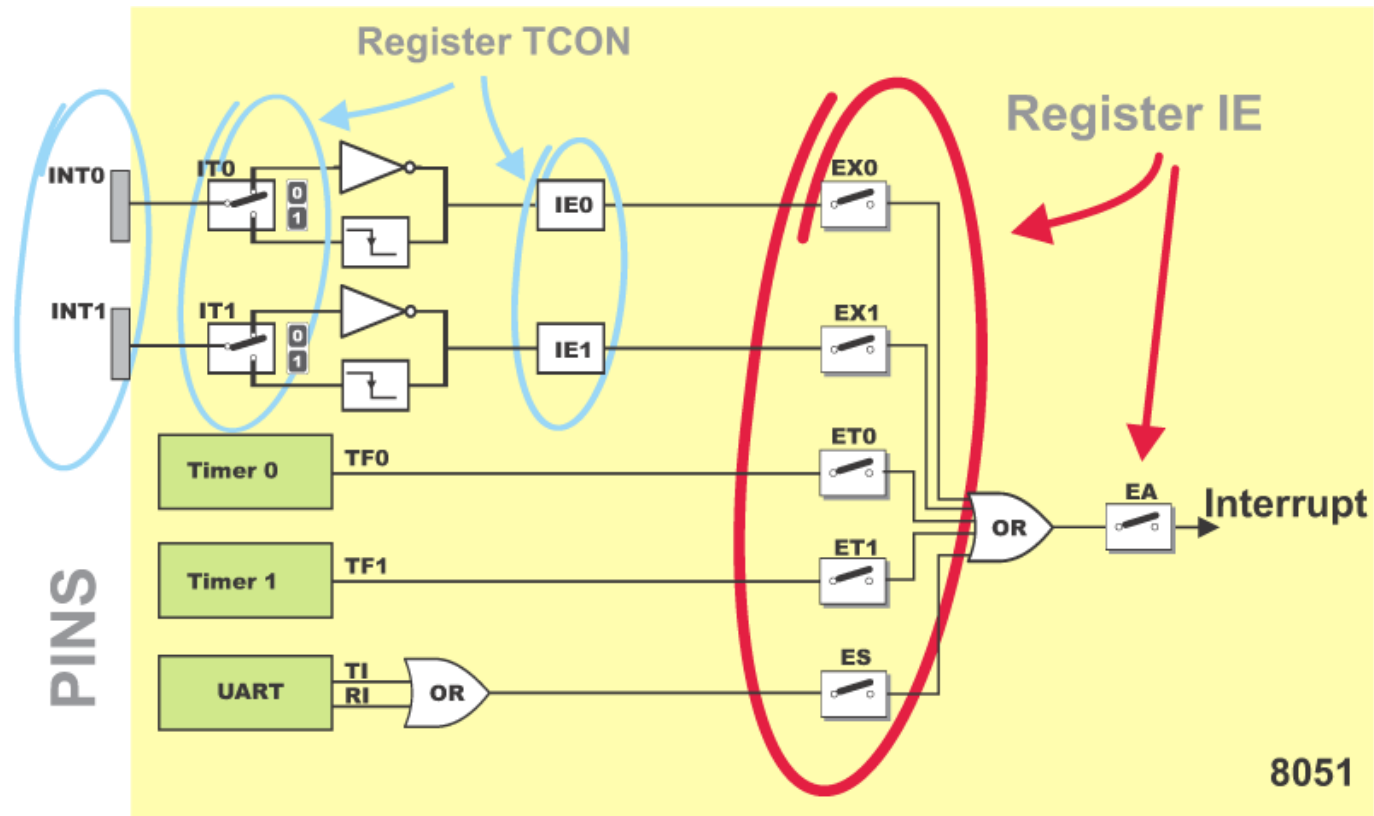
Bài tập: tính thời gian delay chính xác

- CPU 8051 chạy ở tần số 12 MHz
→ Chu kỳ lệnh là 1us

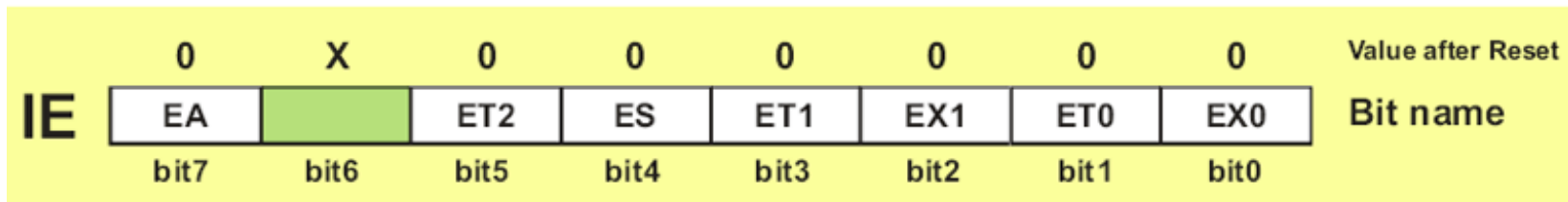
Bài tập: điều khiển LED

3.2. Lập trình ngắt với 8051

8051 có 5 nguồn
ngắt lập trình
được
(INT0, INT1,
TF0, TF1, TI, RI)

Cấu hình ngắt sử dụng thanh ghi IE (Interrupt Enable)

Các ngắt của 8051

- Các nguồn ngắt lập trình được
 - 2 ngắt cho bộ đếm và định thời
 - 2 ngắt ngoài (INT0, INT1)
 - 1 ngắt cho bộ truyền thông nối tiếp UART
- Bảng vector ngắt của 8051

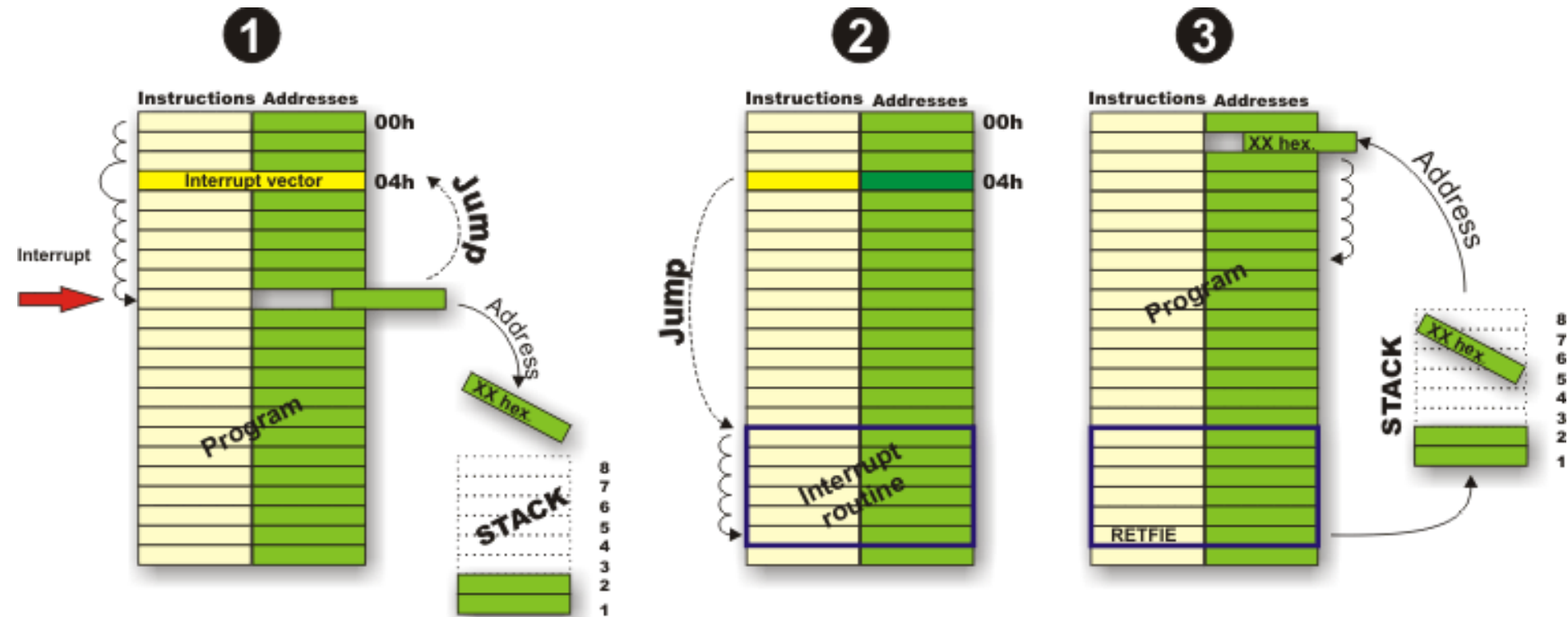
Ngắt	Địa chỉ ROM (Hexa)	Chân
RESET	0000	9
Ngắt phần cứng ngoài (INT0)	0003	12 (P3.2)
Ngắt bộ Timer 0 (TF0)	000B	
Ngắt phần cứng ngoài 1 (INT1)	0013	13 (P3.3)
Ngắt bộ Timer 1 (TF1)	001B	
Ngắt COM nối tiếp (RI và TI)	0023	

- Trình phục vụ ngắt:
 - Mỗi ngắt luôn có một trình phục vụ ngắt
 - Khi một ngắt được kích hoạt thì vi điều khiển thực thi trình phục vụ ngắt
 - Trình phục vụ ngắt của mỗi ngắt có một vị trí cố định trong bộ nhớ
 - Tập hợp các ô nhớ lưu giữ địa chỉ của tất cả các trình phục vụ ngắt gọi là bảng vector ngắt (Interrupt Table)

Trình tự phục vụ ngắt của 8051

1. Kết thúc lệnh hiện tại, lưu địa chỉ của lệnh kế tiếp (PC) vào ngăn xếp
2. Nhảy đến vị trí cố định trong bảng vector ngắt
3. Nhận địa chỉ của trình phục vụ ngắt, nhảy tới địa chỉ đó và bắt đầu thực thi chương trình con phục vụ ngắt cho đến lệnh cuối cùng là lệnh RETI
4. Kết thúc chương trình con phục vụ ngắt, bộ vi điều khiển trở về thực thi tiếp lệnh nơi nó đã bị ngắt

Trình tự phục vụ ngắt

- Ngắt phần cứng ngoài (0 và 1)
 - Tín hiệu yêu cầu ngắt được gửi đến chân INT0 (P3_2) và chân INT1 (P3_3)
 - 8051 có thể nhận ngắt theo 2 kiểu
 - ✓ Ngắt theo mức thấp: ngắt được kích hoạt khi có tín hiệu mức thấp đưa đến chân ngắt (**Đây là chế độ mặc định**)
 - ✓ Ngắt theo sườn âm: ngắt được kích hoạt khi có sườn âm (chuyển từ mức cao xuống mức thấp) đưa đến chân ngắt
 - Thiết lập chế độ kích hoạt ngắt qua thanh ghi **TCON** (**bit IT0 cho INT0 và IT1 cho INT1**)

Thanh ghi TCON

D7				D0			
TF1	TR1	TF0	TR0	IE1	IT1	IE0	IT0
TF1	TCON.7	Cờ tràn của Timer 1, được thiết lập bởi phần cứng khi bộ đếm/bộ định thời 1 tràn, và được xoá bởi phần cứng khi bộ xử lý nhảy đến trình phục vụ ngắt.					
TR1	TCON.6	Bit điều khiển hoạt động của Timer 1, được thiết lập và xoá bởi phần mềm để bật/tắt bộ đếm/bộ định thời 1.					
TF0	TCON.5	Tương tự như TF1 nhưng là cho Timer 0.					
TR0	TCON.4	Tương tự như TR1 nhưng là cho Timer 0.					
IE1	TCON.3	Cờ ngắt ngoài 1 kích phát sườn, được CPU thiết lập khi phát hiện có sườn xuống ngắt ngoài và được CPU xoá khi ngắt được xử lý. Lưu ý: Cờ này không chốt ngắt kích phát mức thấp.					
IT1	TCON.2	Bit điều khiển kiểu ngắt 1 (Interrupt 1 Type Control Bit) được thiết lập và xoá bởi phần mềm để xác định kiểu ngắt ngoài kích phát sườn xuống hay mức thấp.					
IE0	TCON.1	Tương tự như IE1 nhưng là cho ngắt ngoài 0.					
IT0	TCON.0	Tương tự như bit IT1 nhưng là cho ngắt ngoài 0.					

Lập trình với ngắt ngoài

;Interrupt table

```
ORG 0000h           ; entry address for 8051 RESET
    LJMP MAIN        ; move MAIN away from interrupt vector table
ORG 0003h           ; vector address for interrupt 0
    LJMP ISR0        ; jump to ISR0
ORG 0013h           ; vector address for interrupt 1
    LJMP ISR1        ; jump to ISR1
ORG 0100h           ; MAIN starts here
MAIN:
    MOV IE, #10000101B ; enable external interrupts IE0, IE1
    SETB IT0           ; negative edge trigger for interrupt 0
    SETB IT1           ; negative edge trigger for interrupt 1
    SETB P1.0          ; LED ON
LOOP:
    LJMP LOOP          ; end loop
```

Lập trình với ngắt ngoài (tiếp)

```
=====
; ISR0
;=====
ISR0:
    SETB P1.0                ; LED ON
    RETI                     ; return from interrupt
;=====
; ISR1
;=====
ISR1:
    CLR P1.0                 ; LED OFF
    RETI                     ; return from interrupt
END                          ; end of program
```